

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Prima tentatio morientium, spes vit[a]e prolongandæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

54 Cap. LX. Morientium spes pœnitentia, & auxilij in tentationibus, quod verum; nec irremissibile, quod voluntarium, & quacumque necessitas cogat ad pœnitentiam; nec quantitas criminis; nec breuitas temporis; nec hora extremitas, nec vita enormitas: si vera contritio, si pura fuerit voluntatũ mutatio, nõ excludit à venia, sed in amplitudine finis sui mater charitas prodigos suscipit reuertentes, & velit nolit Nonatus hereticus, omni tempore, DEI gratia recipit pœnitentes, Etiam in ipsa morte, in qua maximè necessaria est pœnitentia.

IV.

Apoc. 12. 12.

Apoc. 6. 8.

Sed ne peccator moriturus pœnitentiam agat; immò, vt etiam, qui pœnitentiam egit, deijciatur, hostis noster Stygius, qui toto quidem vitæ tempore nos assidue tentat, tunc tamen maximè laborat, sciens, quòd modicum tempus habet. Cùm enim iram magnam, sitimque ingentem nostræ perditionis circumferat, perspiciatque, nisi tunc nos vincat, æternum se victum mansurum, omnem vim suam exerit, vt mortem nostram infernus sequatur. De quali mortuo loquitur Ioannes: *Ecco vidi equũ pallidum, seu corpus infirmum, & exangue, & qui sedebat super eum, nomen illi Mors, & infernus sequebatur eum.* Per infernum non tantum intelligitur sepulchrum, sed etiam ipse æternus carcer damnatorum. Hinc hosti nostro nos fortiter oppugnanti, se se longè fortior opponit DEVS, Angelus custos, qui & ipse videt, modicum sibi tempus superesse, ad clientem suum non amitendum; DEI Mater, omnes Diui, si ad eorum auxilium confugiamus: præsertim autem illi, quos in omni vita sumus præcipue venerati. Hi pro nobis orant, Angeli nobiscum pugnant: DEVS vires intellectui suggerit, & voluntati. Sed age tentationum genera, & remedia percurramus.

V.

1. Plerique ægroti tentantur spe falsa conualescendi: aut certè, vt etiam jam jam morituri, mortem adhuc longissimè abesse arbitrentur. Nimirum amor vitæ præsentis eis persuadet, vt, quidquid libenter haberent, libenter credant. Non parua est hæc tentatio, quia efficit, vt ægri nec peccata sua adhuc confiteri velint, nec ad mortem se præparent, neque extremam vnctionem admittant, immò nec mentionem mortis. Et accedunt à mundo submissi & à Satana instigati amici, qui per speciem consolationis morituro dicant, adhuc non esse desperatum de vita, posse eum reuirescere, breui meliùs habiturum.

Vtinam

Vtinam non & ipsi medici, contra testimonium venæ languidè micantis, & contra conscientiam suam, atque experientiam mentirentur, & spem ægro facerent vitæ prolongandæ, quem palpant breui expiraturum? cùm eorum officium esset, candidè monere, actum esse de hac vita, tandem de altera cogitandū. Vtinam & ipsi consanguinei & amici, verum loqui tunc audent! Nam dum spes est vitæ producendæ, dum de poenitentia non cogitatur, dum alia omnia aguntur; vel expirat infirmus, vel sensum & rationem amittit, fitque ineptus ad omnia, quæ salutis illius essent necessaria, quod plurimis calida febris laborantibus contingere solet. Contra hanc ergo tentationem clamant è cathedra sacri oratores; loquuntur libelli pij; monent cordati medici, & amici, exhortantur Patres Spirituales advocati; instigat Angelus custos, & propria conscientia, si ad eam attendere vellent. Quæ enim dementia est, audiuisse, vel etiam vidisse, tot à delirio, vel etiam morte præventos, sine poenitentia decessisse; & non timere, ne sibi idem contingat? Quanta cæcitas mentis est, quàm primùm advocare chirurgum in gingivarum inflammationibus, paronychijs, & pterigijs, aut reduvijs vnguium, citare medicum in capitis, aut ventris dolore; acceptare syrupos, & acerbissimas ab illo præscriptas medicinas, ut dolor & morbus de corpore pellatur; & pro anima nihil facere, quæ periculo laborat æternæ damnationis? cùm anima plus sit, utique, quàm corpus; adeoque & plus curanda? Sapienter enim S. Chrysostomus dixit: *In doloribus corporis, qui gravior est, efficit, ut non sentiatur minor: sicut qui gravem dolorem ex paronychia sentiebat; cùm vehementi aliquo stomachi dolore vexatur, illud alterum non sentit* Hunc in modum, quando te premet dolor detrimenti corporalis, eò quòd desit tibi salus, aut fortuna bonâ, aut quid simile: procura vehementem aliquem dolorem de tuis peccatis, ob spirituale damnum, quod ex eis oritur; & ob timorem horribilium suppliciorum, quæ promeritus es: & hoc dolore alterum mitigabis, eiuq; detrimentum parvi facies. Hinc & Christus dixit: *Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: sed potius eum timete, qui potest & animam, & corpus perdere in gehennâ.* Quis non dicat delirare eum, qui pro corpore tam sollicitus est,

S. Chryso-
stom. 5. ad
pop.

Matth. 10. 28.

& animæ suæ, in ultimo discrimine non habet rationem? Denique ægrotus, quoties Christi imaginem intuetur, nonne ab illo discit, negotium animæ non esse differendum? Siquidem Christus nostram operari salutem non distulit in mortem, sed eam statim natus cœpit vsque ad supremum spiritum operari. O nos tardos, tanti ducis, imitatores! Cur paulò post morituri spem tam incertam, fallacem, periculosam, vanam, non relinquimus & auersamur, immò detestamur, & ad luctam vltimam, à qua pendet æternitas, nos non, quàm primùm malè habere, incipimus, & mortem vel à longè suspicari, statim serio accingimus? quod vel ante morbum omnem faciunt, quicumque sapiunt. Enimuerò, eò, ex tali morbo non sis moriturus, sed iterum ad vires tuas rediturus, quid nocebit tibi, morbi admonitione, & mortis timore ad Dominum Deum tuum conuersum esse? Non idcirco morti vicinor eris, quia iudici amicio. Et fortasse ea ipsa de causa vita tibi donabitur, quia Domino vitæ es conciliatus. Vno verbo poenitentiam agere, prodest semper; differre, nocet plerumque.

VI.

2. Tentantur ægroti impatientiâ, etiam cùm vident, aut credunt, se morituros. Crescente enim imbecillitate, & aucto in dies dolore, ac medicis ipsis de vita desperantibus, facile animaduertere potest infirmus, quò res suæ tendant. Cacodæmon igitur, quando spe longioris vitæ lactare talem ampliùs ac deludere non potest, alijs eum machinis aggreditur, vt à poenitentia, & Deo auertat. Mentem enim illius cogitationiq; proponit morbi cruciatus, nauseam ciborum, ardores februm, sitis assidua molestiam, impotentiam dormiendi, lassitudinemque ex assiduis vigilijs ortam; addit somnia subinde, aut phantasias tristissimas; exhibet illi medicamentorum inutilem amaritudinem; impatientiam eorum, qui illi ministrant, & necem optant, vt labore seruiendi liberentur; denique mille arietes illi admouet, vt eum expugnet, ad iram, murmurationem, vindictam, querelas, immò & blasphemias in ipsum Deum incitet. Quæ omnia tantò faciliùs impetrat, quantò maior est cupiditas viuendi, amorque pristinae sanitatis. Hinc sæpe etiam ad illicita, immò & diabolica remedia recurritur, desertoque vitæ authore, exitij nostri
scitor